in ſalutem in ſanctificatione ſpiritus et i fide
veritatis: in qua ⁊ vocauit vos ꝑ euangeli/
um noſtrũ in acquiſitione glorie dñi noſtri
ieſu xp̄i. Itaqꝫ fratres ſtate ⁊ tenete traditi=
ones quas didiciſtis. ſiue per ſermonẽ: ſiue
ꝑ epiſtolã noſtrã. Ipſe aũt dominus noſter
ieſus chriſtus ⁊ deus ⁊ pater noſter qui dile
xit nos. ⁊ dedit cõſolationẽ eternam ⁊ ſpem
bonam in gratia: exhorteẽ corda vr̃a ⁊ con/
A firmet in omni ope ⁊ ſmone bono. III

Petit apoſtolꝰ teſſalonicẽ=ſibꝰ orationẽ ſuffragij atqꝫ informat eos in regenerati one mali, atqꝫ incitat ad laborẽ manuũ.

De cetero fratres orate pro nobis: vt
ſermo dei currat ⁊ clarificetur ſicut
⁊ apud vos: et vt liberemur ab ĩpor
tunis et malis hominibus. Non eñ omniũ
eſt fides. Fidelis autem deus eſt qui confir=
mabit vos: ⁊ cuſtodiet a malo. Cõfidimus
autem de vobis fratres in domino: qm̃ q̃cũ=
B qꝫ p̄cipimus. ⁊ facitis ⁊ facietis. Dominus
autẽ dirigat corda veſtra in charitate dei. et
patientia chriſti. Denũciamus autez vobis
fratres in nomine domini noſtri ieſu chriſti
vt ſubtrahatis vos ab omni fratre ambulã/
te inordinate et non ſm traditionẽ quã acce=
perũt a nobis. Ipſi eñ ſcitis queãdmodum
oporteat imitari nos: qm̃ nõ inquieti fuimꝰ
inter vos: neqꝫ gratꝭ panem manducauimꝰ
1. Cor. 11. d. ab aliquo ¶ ſed in labore ⁊ fatigatione nocte
C ac die opantes: ne quẽ veſtrũ grauaremus.
Non quaſi non habuerimꝰ poteſtatem: ſꝫ vt
noſmetipſos formã daremꝰ vobis ad imitã/
dũ nos. Nam ⁊ cuz eſſemus apud vos. hoc
denũciabamus vobis: qm̃ ſi quis non vult
operari: nec manducet. Audiuimꝰ eñ inter
vos quoſdã ambulãtes inquiete: nihil ope/
rantes: ſed curioſe agentes. His autem qui
eiuſmodi ſunt denũciamus et obſecramus i
domino ieſu chriſto: vt cum ſilẽtio opantes
Gal. 6. b. ſuum panem mãducent. ¶ Vos autẽ fratres
D nolite deficere benefacientes. Qꝫ ſi quis non
obedierit verbo noſtro: ꝑ ep̃lam hunc nota
te: ⁊ nõ cõmiſceamĩ cum illo vt cõfundatur.
Et nolite quaſi inimicũ exiſtimare: ſed corri
pite vt fratrẽ. Ipſe aũt deꝰ pacis det vobis
pacem ſempiternã in omni loco. Dominꝰ ſit
cum oĩbꝰ vobis. Salutatio mea manu pau/
li qđ eſt ſignuz in oĩ ep̃la. Ita ſcribo. Gratia
dñi nr̃i ieſu xp̄i cum omnibꝰ vobis. Amen.

Explicit epiſtola Pauli ad Theſſalo=
nicenſes ſecunda. Incipit argumentũ
in ep̃lam ad Timotheum primam.

Timotheum inſtruit ⁊ docet de ordi
natiõe epiſcopatus ⁊ diaconij. ⁊ oĩs
eccleſiaſtice diſcipline ſcribens ei a
laodicia ꝑ tythicum diaconem.

Explicit argumentũ. Incipit epiſtola Pau
li ad Timotheum pͥma. Capl̃m I

Paulus apo=

A Timoteũ cõmouet ap̃lus vt nõ attẽdat genealogijs ac legalibꝰ obſuantijs. ac gratias agit deo pro vocatione ad apoſtolatuz. atqꝫ inducit timoteum ad reſiſtendũ doctoribꝰ falſitatis B

ſtolus ieſu chriſti ſm impe/
rium dei ſaluatoris noſtri et
chriſti ieſu ſpei noſtre: timo
theo dilecto filio in fide gra/
tia et miſericordia ⁊ pax a deo patre et chri/
ſto ieſu domino noſtro. Sicut rogaui te vt
remaneres epheſi cũ irem in macedoniã: vt
denũciares q̄buſdam ne aliter docerẽt neqꝫ
intenderẽt fabulis ⁊ genealogijs intermina=
tis: q̄ queſtiones p̄ſtant magis qꝫ edificatio=
nem dei q̄ eſt i fide. Finis autẽ p̄cepti ẽ cha=
ritas: de corde puro. ⁊ cõſciẽtia bona. ⁊ fide
non ficta. A quibꝰ q̄dam aberrãtes ꝯuſi ſũt
in vaniloquiuz: volentes eſſe legiſdoctores
nõ intelligentes neqꝫ q̄ loquũẽ. neqꝫ de qui/
bus affirmãt ¶ Scimus aũt qꝛ bona eſt lex ſi Rho. 7. c.
quis ea legitime vtaẽ: ſciẽtes h̄: qꝛ lex iuſto Gal. 4. a.
nõ eſt poſita. ſꝫ iniuſtis ⁊ nõ ſubditꝭ ¶ impijs Exodi. 20. et. 21.
⁊ peccatoribꝰ. ſceleratis et ꝯtamiatis. patri= Leuiti. 18.
cidis et matricidis. homicidis. fornicarijs. 1. Cor. 6. c.
maſculoꝝ cõcubitoribus. plagiarijs. menda
cibus et piuris. etſi quid aliud ſane doctri/
ne adũſaẽ que eſt ſm euãgeliuz glorie beati
C dei quod credituz eſt mihi. Gratias ago ei
qui me confortauit in chriſto ieſu domĩo no=
ſtro. qꝛ fidelem me exiſtimauit ponens ĩ mi/
niſterio. Qui p̄us blaſphemus fui et ꝑſecu=
tor ⁊ cõtumelioſus: ſed miſericordiaz dei cõ
ſecutus ſum. qꝛ ignorans feci in incredulita
te. Supabundauit aũt gratia dñi noſtri cuz
fide ⁊ dilectione q̄ eſt in chriſto ieſu. Fidelis
ſermo ⁊ omni acceptione dignus: qꝛ chriſtꝰ
D ieſus venit in hũc mũdũ peccatores ſaluos
facere. quoꝝ p̄mus ego ſum. Sed ideo miſe
ricordiã ꝯſecutus ſum: vt in me p̄mo oſtẽde
ret chriſtus ieſus omnẽ patientiaz ad infor=
mationẽ eorum qui credituri ſunt illi in vitã
eternã. Regi autẽ ſeculoꝝ ĩmortali inuiſibi=
li ſoli deo honor et gloria: in ſecula ſeculoruz
amen. Hoc preceptũ cõmendo tibi fili timo=
thee ſm p̄cedẽtes in te ꝓphetias vt milites
in illis bonam militiam habens fidem ⁊ bo=
nam cõſcientiam. Quam quidẽ repellentes
circa fidem naufragauerũt: ex q̄bus eſt hy=
meneus et alexander quos tradidi ſathane
vt diſcãt nõ blaſphemare.

A Inſtruit apoſtolꝰ timotheum de actu orãdi et modo ac deinde de orõne loquiẽ quo ad populũ ſubiectũ. B

Obſecro igitur p̄muz omniũ fieri ob=
ſecrationes orationes poſtulatiões
gratiarũactiones ꝓ oĩbꝰ hoĩbꝰ ꝓ regibus ⁊
oĩbꝰ q̄ in ſublimitate ꝯſtituti ſunt vt quietaz
⁊ tranquillã vitam agamꝰ in omni pietate ⁊

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

B castitate. Hoc em̄ bonum eſt ⁊ acceptū corā
ſaluatore noſtro deo: qui omnes hoīes vult
ſaluos fieri: ⁊ ad agnitionē veritatis venire.
Unus em̄ deus vn⁹ et mediator dei ⁊ hoīuz
hō xp̄us ieſus: qui dedit redemptionem ſe-
metipſū ꝓ oībus. Cuius teſtimoniū tꝑibus
ſuis cōfirmatū eſt: in quo poſitus ſū ego pre
dicator ⁊ apl's. Veritatē dico nō mētior: do-
C ctor gentiū in fide ⁊ veritate. Volo ergo viros
orare in oī loco: leuantes puras manus ſine
ira ⁊ diſceptatione. Siľiter ⁊ mulieres ī ha-
bitu ornato cū verecūdia ⁊ ſobrietate ornā-
tes ſe: nō in tortis crinib⁹ aut auro aut mar-
garitis vel veſte ꝓcioſa. ſꝫ qđ decet mľieres
D ꝓmittentes pietatē ꝑ opa bona. Mulier in
ſilentio diſcat: cū oī ſubiectiōe. Docere autē
mulieri nō ꝑmitto neqꝫ dominari in virū: ſꝫ
eſſe in ſilētio. Adā em̄ ꝑm⁹ format⁹ eſt dein-
de eua. et adā nō eſt ſeductus: mulier autem
ſeducta in ꝓuaricatione fuit. Saluabit aūt
ꝑ filiorꝫ generationē ſi ꝑmāſerit in fide ⁊ dile
ctione ⁊ ſanctificatione cū ſobrietate. III

A Fidelis ſermo. Si quis epiſcopatuz
ſ deſiderat bonum opus deſiderat.
Ad.thi.1.b. ¶ Oportet em̄ epiſcopum irreprehē
Docet thimo ſibilem eſſe. vnius vxoris virum. ſobriū. or-
the⁹ ordinare natū. prudentez. pudicū. hoſpitalē. doctorē
gđ⁹ eccľie tā nō vinolentū. nō ꝑcuſſorē ſꝫ modeſtum. non
quo ad epos litigioſū. nō cupiduz ſꝫ ſue domui bñ ꝓpoſi-
q̄ꝫ quo ad di tū: filios habētē ſubditos cū oī caſtitate. Si
aconos ac vx qs aūt domui ſue ꝓeſſe neſcit quō eccľie dei
ores eorū. et diligentiā habebit? Nō neophitū. ne in ſup
ponit ratio ꝑ biā elatus in iudiciū incidat diaboli. Opor
dictorum. tet autē ⁊ illū teſtimoniū habere bonum ab
B his qui foris ſunt: vt nō in obprobriū icidat
⁊ in laqueū diaboli. Diacones ſiľiter pudi-
C cos. nō bilingues. nō mľto vino deditos. nō
turpe lucrum ſectantes. habētes myſterium
1.Cor.4.a. fidei in ꝯſciētia pura ¶ Et hi autē ꝓbent pri-
2.Cor.6.a. muz: et ſic miniſtrent nullū crimē habentes.
et.11.c. Mulieres ſiľiter pudicas: nō detrahentes.
ſobrias. fideles ī oībus. Diacones ſint vni⁹
D vxoris viri: qui filijs ſuis bñ ꝓſint. ⁊ ſuis do
mib⁹. Qui em̄ bñ adminiſtrauerint. graduz
bonū ſibi acquirēt. et multā fiduciā in fide q̄
eſt in xp̄o ieſu. Hec tibi ſcribo fili timothee
ſperās me venire ad te cito. Si aūt tardaue-
ro. vt ſcias quō oporteat te ī domo dei cō-
uerſari que ē eccľia dei viui: colūna ⁊ firma-
mentuz veritatis. Et manifeſte magnum eſt
pietatis ſacramētū qđ manifeſtatū eſt ī car-
ne ⁊ iuſtificatū eſt ī ſpū: apparuit angeľ ꝓdi-
catū eſt gentibus. creditū eſt in mundo. aſſū
A ptum eſt in gloria. IIII

2.Thi.3.a. Spiritus autem manifeſte dicit ¶ q̄a
1.Pe.3.a. in nouiſſimis temporibus diſcedēt
Excludit a- quidam a fide: attendentes ſpiritibus erro- poſtolus mo-
ris et doctrinis demoniorum in hypocriſi. dū docēdi er
loquentiū mendaciū et cauteriatam haben- roneū. ac po
tiū ſuā conſcientiā: ꝓhibentiū nubere: abſti- nit verum do
nere a cibis quos deus creauit ad percipiē- cēdi modū.
dū cuz gratiarūactione fidelibus: ⁊ his qui
cognouerūt veritatez. Quia omnis creatu- B
ra dei bona eſt. ⁊ nihil reijciēdum qđ cū gra
tiarūactione ꝑcipit. Sanctificat em̄ ꝑ vbū
dei ⁊ orationem. Hec proponens fratrib⁹.
bonus eris miniſter chriſti ieſu: enutritus
verbis fidei et bone doctrine quam aſſecut⁹ C
es. ¶ Ineptas autem ⁊ aniles fabulas deui- Thi.1.d.
ta. Exerce autem teipſum ad pietatem. Nā
corporalis exercitatio ad modicum vtilis ē
Pietas autem ad omnia vtilis eſt. promiſ-
ſionem habens vite que nunc eſt ⁊ future.
Fidelis ſermo: ⁊ omni acceptione dignus.
In hoc enim laboramus ⁊ maledicimur q̄a
ſperamus in deum viuū q̄ eſt ſaluator omni
um hominū: maxime fideliū. Precipe hec ⁊
doce. Nemo adoleſcentiā tuam contemnat
¶ ſed exemplum eſto fideliū. in verbo. in cō- Pro.24.
uerſatione. in charitate. in fide. in caſtitate. Iob.13.c.
Dum venio attende lectioni exhortationi: D
et doctrine. Noli negligere gratiam que ī te
eſt: que data eſt tibi per ꝓphetiā cum impo-
ſitiōe manuū ꝓſbyterij. Hec meditare. ī his
eſto: vt profectus tuus manifeſtus ſit omni
bus: attende em̄ tibi et doctrine: inſta ī illis
Hoc em̄ faciens. et teipſum ſaluum facies et
cos q̄ te audiunt. V A

Seniorem ne increpaueris. ſed obſe- Inſtruit apo
cra vt patrem. Iuuenes vt fratres ſtol⁹ timothe-
anus vt matres: iuuenculas vt ſoro um de viduis
res in omni caſtitate. Viduas honora: q̄ ve et diē que ve
re vidue ſunt. Si qua aūt vidua filios et ne- vidue ſunt ꝯ
potes habet diſcat ꝑmum domum ſuam re- cēdo. ac loq̄t
gere: ⁊ mutuā vicē reddere parentib⁹. Hoc ꝯ ꝓuiſiōe mi-
em̄ acceptū eſt coraz deo. Que autē vere vi- ſtrorum eccle
dua eſt ⁊ deſolata ſperet in deū: ⁊ inſtet obſe ſie. docēs de
crationibus ⁊ orationib⁹ nocte ⁊ die. Nam actis iudican
q̄ in delitijs eſt: viuēs mortua eſt. Et hꝫ ꝓci- di ⁊ puniēdi
pe: vt irreꝓhenſibiles ſint. Si quis autē ſu- ſubditos
orū ⁊ maxime domeſticorꝫ curā nō hꝫ. fidez B
negauit. ⁊ ē infideli deterior. Vidua eligat
nō min⁹ ſexaginta annorū q̄ fuerit vni⁹ viri
vxor: in opibus bonis teſtimoniū habēs: ſi
filios educauit. ſi hoſpitio recepit. ſi ſancto-
rum pedes lauit. ſi tribulationē patiētibus
ſūmiſtrauit: ſi omē op⁹ bonuz ſubſecuta eſt.
Adoleſcētiores autem viduas deuita. Cuz C
em̄ luxuriate fuerint. ī chriſto nubere volūt
habētes dānationē: q̄r ꝑmā fidē irritaz fece-
runt. Simul autē ⁊ ocioſe diſcūt circūire do
mos: non ſolum ocioſe ſꝫ et verboſe et curioſe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

loquentiũ que non oportet. Uolo autem iu=
niores nubere. filios procreare. matreſfami=
lias eſſe. nullam occaſionem dare aduerſa/
rio maledicti gratia. Iam enĩ quedã cõuer
ſe ſunt retro poſt ſathanam. Si quis fidelis
habet viduas ſũminiſtret illis: vt nõ graue
tur eccleſia. vt his que vere vidue ſunt ſuffi=
ciat. Qui bene ꝑſunt preſbyteri duplici ho/
nore digni habeãtur maxime qui laborãt in
Deutro. 25. verbo ⁊ doctrina. Dicit enĩ ſcriptura. ¶ Nõ
D infrenabis os boui trituranti. et dignus eſt
operari[9] mercede ſua. Aduerſus preſbyteri=
um accuſationẽ noli recipere niſi ſub duob[9]
aut tribus teſtib[9]. Peccãtes corã omnibus
argue: vt et ceteri timorem habeant. Teſtor
corã deo ⁊ xp̃o ieſu ⁊ electis angelis ei[9] vt
hec cuſtodias ſine ꝑiudicio: nihil faciẽs i al=
teram ꝑtẽ declinando. Man[9] cito nemini
impoſueris neq̃ cõmunicaueris peccatis ali=
enis. Teipſum caſtũ cuſtodi. Noli adhuc
aquã bibere: ſed modico vino vtere ꝓpter
ſtomachum tuum et frequẽtes tuas infirmi
tates. Quorundã hominũ peccata manife/
ſta ſunt ꝑcedentia ad iudicium. quorundã
autẽ ſequũtur. Similiter ⁊ facta bona mani
feſta ſunt ⁊ que aliter ſe habẽt abſcondi non
poſſunt. VI

A Quicũq̃ ſunt ſub iugo ſerui domios
Induct apo ſuos omni honore dignos arbitren=
ſtol[9] ep̃os ad tur ne nomen dñi ⁊ doctrina blaſphemetur.
cuſtodiã pau= Qui autem fideles habent dominos nõ cõ/
perũ i ſuctio temnãt. q2 fratres ſunt: ſed magis ſeruiant
dñorũ ac de q2 fideles ſunt ⁊ dilecti. q2 bñficij participes
mũ inducit ad ſunt. hec doce ⁊ exhortare. Si q̃s aliter do/
ſectãdam hu cet. ⁊ nõ acq̃eſcit ſanis ſermonib[9] dñi nr̃i ie/
militatẽ. pie ſu xp̃i. ⁊ ei que ſm pietatem eſt doctrine. ſu=
tatem ⁊ cete= perbus nihil ſciens: ſed languens circa q̃ſti/
ras virtutes. ones ⁊ pugnas verborũ. ex quibus oriũtur
inuidie cõtentiões blaſphemie ſuſpitiones
male cõflictatiões hominũ mente corrupto/
rum. et quia veritate ꝑuati ſunt. exiſtimantiũ
Eccl. 5. queſtum eſſe pietatẽ ¶ Eſt aũt queſt[9] magn[9]
Job 1. pietas cum ſufficiẽtia. Nihil enĩ intulimus
in hũc mundũ. haud dubiũ: q2 nec auferre
C quid poſſumus. Habẽtes aũt alimenta et q̃/
bus tegamur: his cõtenti ſimus. Nã qui vo
lũt diuites fieri. incidũt in tẽptationẽ ⁊ in la
queũ diaboli. ⁊ deſideria multa inutilia ⁊ no=
ciua: q̃ mergunt homines in interitũ et ꝑdi=
Eccl. 10. tionem ¶ Radix enĩ oĩũ malorũ eſt cupidi/
tas quã q̃dam appetentes errauerũt a fide ⁊
inſeruerũt ſe doloribus multis. Tu autẽ o hõ
1. Thi. 2. d. dei, hec fuge. ¶ Sectare vero iuſticiã. pietatem
fidem. charitatem. patientiã. mãſuetudinẽ.
Certa bonũ certamẽ fidei. apprehẽde vitam
eternã: i q̃ vocat[9] es et cõfeſſus bonã ꝯfeſſio

nem corã multis teſtib[9]. Precipio tibi coram B
deo q̃ iuſtificat oĩa ⁊ xp̃o ieſu q̃ teſtimoniũ
reddidit ſub põtio pilato bonã cõfeſſionem
vt ſerues mãdatũ ſine macula irreꝑhenſibi=
le vſq̃ in aduentũ dñi nr̃i ieſu xp̃i quẽ ſuis
tp̃ib[9] oſtendet beatus et ſolus potens ¶ rex Apoc. 19. c.
regũ ⁊ dñs dñantium: q̃ ſolus hꝫ imortali/
tatẽ. et lucẽ habitat inacceſſibilẽ: quẽ null[9]
hoiũ vidit. ſed nec videre põt. cui honor ⁊
imperiũ ſempiternũ amen. Diuitib[9] hui[9] ſe=
culi ꝑcipe non ſublime ſapere. neq̃ ſperare in
incerto diuitiarũ: ſꝫ in deo viuo q̃ ꝑſtat nobis
oĩa abũde ad fruendũ: bñ agere. diuites fie/
ri in bonis operibus. facile tribuere. coĩcare.
theſaurizare ſibi fundamẽtũ bonũ in futurũ
vt apprehẽdãt bonã vitã. O thimotee depo/
ſitũ cuſtodi deuitans ꝓphanas vocum no/
uitates et oppoſitiões falſi noĩs ſciẽtie quã
quidam ꝓmittentes circa fidem exciderunt.
Gratia tecum. Amen.
Explicit ep̃la Pauli ad Thimotheũ ꝑma
Incipit argumentum in ep̃lam ſc̃dam.

Item thimotheo ſcribit de exhorta/
tione martyrij ⁊ de oĩ regula veritatis et
q̃d futurũ ſit tp̃ib[9] nouiſſimis ⁊ de
ſua paſſiõe. ſcribẽs ei ab vrbe roma.
Explicit argumẽtũ. Incipit ep̃la Pauli ad A
Timotheum ſecunda. Capl'm I

Paulus ap̃ls ieſu xp̃i per vo Inducit apo
luntatem dei ſm ꝓmiſſionẽ ſtol[9] timothe
vite q̃ ẽ in chriſto ieſu: timo um ad ꝯſtan=
theo chariſſimo filio: grã et ter ꝑdicãdũ
miſericordia ⁊ pax a deo pr̃e euãgeliũ xp̃i
⁊ xp̃o ihũ dño nr̃o ¶ Gratias ex pontificia=
li dignitate ac ꝑdicãciũ pau citate.
ago deo meo: cui ſeruio a ꝓgenitorib[9] meis Rho. 1. a.
i cõſciẽtia pura: q̃ ſine itermiſſiõe habeã tui
memoriã i orationib[9] meis nocte ac die deſi=
derans te videre. Memor lachrymarũ tua B
rum. vt gaudio implear. Recordationẽ ac=
cipiens eius fidei q̃ ẽ in te nõ ficta: q̃ et habi=
tauit primum in auia tua loide et matre tua
eunice: cert[9] ſũ aũt q̃ ⁊ in te. Propter quam
cauſã ãmoneo te. vt reſuſcites grã dei q̃ eſt
in te ꝑ impoſitionẽ manuũ mearũ. Nõ enim
dedit nob de[9] ſpm̃ timoris ſꝫ virtutis et dile
ctionis et ſobrietatis. Noli itaq̃ erubeſcere
teſtimoniũ dñi noſtri neq̃ me vinctum eius C
ſꝫ collabora euangelio ſm virtutem dei: qui
nos liberauit et vocauit vocatione ſua ſan=
cta ¶ non ſm opa nr̃a. ſꝫ ſm ꝓpoſitum ſuũ ⁊ Ad Thi. 3. b.
grãm q̃ data eſt nob in chriſto ieſu ante tp̃a
ſecularia. Manifeſta eſt autẽ nunc per illu=
minationẽ ſaluatoris noſtri ieſu chriſti. qui
deſtruxit quidẽ mortẽ. illuminauit autẽ vitã
⁊ incorruptionẽ ꝑ euãgelium: in quo poſi
ſũ ego ꝑdicator ⁊ ap̃ls et mgr̃ gentium. Ob D

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf